

A large, sprawling pile of plastic waste, including bottles, containers, and other debris, stretches across the foreground and middle ground. The background shows a sunset sky with warm orange and yellow tones transitioning into a clear blue sky. The overall scene conveys a message of environmental pollution and waste management.

Legislativní rámec působnosti hygienické služby při nakládání s odpady

MUDr. Magdalena Zimová, CSc.

Státní zdravotní ústav

Oddělení a NRC pro hygienu půdy a odpadů

Nakládání s odpady

Nakládání s odpady je náročný proces ve všech evropských zemích s významnými důsledky pro lidské zdraví, pohodu, ochranu životního prostředí, udržitelnost a ekonomiku.

- **Zdravotní dopady při odstraňování odpadu mohou být významné.**
- **Moderní technologie pro nakládání s odpady mohou výrazně snížit škodlivé emise a vystavení člověka nebezpečným látkám, v mnoha případech přetrvává používání zařízení staré generace, a co je horší, dochází k neoficiálnímu nekontrolovanému odstranění odpadů.**
- **Současně nové technologie pro recyklaci nebo využití odpadů mohou být zdrojem rizik pro veřejné zdraví ale i pro zdraví zaměstnanců.**

Právní rámec nakládání s odpady

Obecně lze ochranu zdraví a minimalizaci rizik při práci s odpady z hlediska platné legislativy rozdělit do tří základních okruhů:

- **Legislativa navazující na Zákoník práce**
- **Legislativa v oblasti zdravotnictví**
- **Legislativa v oblasti chemických látek**
- **Legislativa v oblasti odpadového hospodářství**

Zákon č.262/2006 Sb., Zákoník práce a související předpisy

- **Zákon č.262/2006 Sb., *Zákoník práce ve znění pozdějších předpisů***
- **Zákon č.309/2006 Sb.,** kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, ve znění pozdějších předpisů
- **Nařízení vlády č.361/2007 Sb.,** kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci ve znění pozdějších předpisů

Vybrané předpisy v oblasti zdravotnictví

- **Zákon č. 258/2000 Sb.**, o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 432/2003 Sb.**, kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č.306/2012 Sb.**, o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče, ve znění pozdějších předpisů

Další vybrané předpisy

- **Zákon č.372/2011 Sb.**, o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování ve znění pozdějších předpisů
- **Zákon č.256/2001 Sb.**, o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (novela MMR) ve znění pozdějších předpisů
- **Zákon č. 285/2002 Sb.**, o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- **Zákon č.378/2007 Sb.**, o léčivech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- **Zákon č. 167/1998 Sb.**, o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů
- a další

Vybrané předpisy v oblasti chemických látek

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) [č. 1907/2006](#) o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1021 o perzistentních organických znečišťujících látkách
- https://echa.europa.eu/documents/10162/2324906/waste_recovered_cs.pdf/c665baf1-68fc-4632-8622-452662986d16 (online květen 2022)

Evropský legislativní rámec nakládání s odpady

Směrnice Rady 1999/31/ES o skládkách odpadů...2018/850

Směrnice (ES) 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic, ve znění nařízení Komise 1357/2014/EU... 2018/851

Směrnice 94/62/ES o obalech a obal. odpadech...2018/852

Směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností

Směrnice 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech

Směrnice 2012/19/EU o OEEZ ve znění...2018/849

Evropský legislativní rámec nakládání s odpady

Nařízení (ES) 1013/2006 o přepravě odpadů

Nařízení (EU) 2017/852 o rtuti

Nařízení (EU) 2019/1021 o POP's(přepracované znění)

Nařízení (ES) 1069/2009o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě

NR(EU) 2017/997, kterým se mění příloha III 2008/98/ES, pokud jde o nebezpečnou vlastnost HP 14 „ekotoxický“

Legislativní rámec v oblasti odpadů v ČR

- **Zákon o odpadech č. 541/2020 Sb., o odpadech**
- **Vyhláška č. 8/2021 Sb., Katalog odpadů a hodnocení nebezpečných vlastností odpadů;**
- **Vyhláška č.273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady**
- **Zákon č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností**
- **Novela zákona č. 545/2020 Sb., o obalech**
- **Technické pokyny pro klasifikaci odpadu EU (9.4.2018)**
- **Metodika pro nakládání s odpady ze zdravotnických , veterinárních a jim podobných zařízení - certifikovaná metodika MŽP (2017) – revize 2022**

Oběhové hospodářství

- **Balíček k oběhovému hospodářství** - změny odpadové legislativy byly publikovány v Oficiálním věstníku Evropské unie 14. června 2018, a to v oblasti odpadů, obalů, skládkování a elektroodpadu upravil cíle v uvedených oblastech pro státy EU. Strategie EU pro plasty v oběhovém hospodářství, Směrnice EU o jednorázových plastech 2019
- V březnu 2020 v rámci [Zelené dohody pro Evropu](#) a [navrhované průmyslové strategie](#) EU předložila nový [akční plán oběhového hospodářství](#). Ten zahrnuje návrhy na udržitelnější design výrobků, snižování odpadu a posílení postavení občanů (například v rámci takzvaného „práva na opravu).
- V únoru 2021 o [tomto plánu hlasoval Parlament](#). Poslanci požadují další opatření, aby se EU mohla stát do roku 2050 uhlíkově neutrální, ekologicky udržitelnou a netoxickou plně oběhovou ekonomikou. Součástí by měla být také přísnější pravidla pro
- **K dosažení plně oběhového hospodářství je třeba začlenit udržitelnost do všech fází hodnotového řetězce: od designu přes výrobu až po cestu ke spotřebiteli.** Akční plán Komise stanovuje sedm klíčových oblastí nezbytných pro dosažení oběhové ekonomiky: **plasty; textil; elektronický odpad; jídlo, voda a živiny; obaly; baterie a vozidla; budovy a stavby.**
- Přísnější pravidla pro recyklaci a [závazné cíle pro rok 2030 pro používání a spotřebu materiálů](#).

Oběhové hospodářství

Principem oběhového hospodářství je to, že se hodnota produktů a materiálů zachovává co nejdéle. Minimalizuje se množství odpadu a jsou využity nové zdroje. Když výrobek doslouží, suroviny se z hospodářství nevyřadí, ale znovu a znovu se používají k vytváření nové hodnoty.

Podle EU tímto způsobem lze v Evropě zajistit pracovní místa, prosazovat inovace přinášející konkurenční výhody a dosáhnout tak vysoké úrovně ochrany člověka a životního prostředí.

Oběhové hospodářství – klíčová opatření:

- **opatření pro omezení potravinového odpadu**, mj. prostřednictvím společné metodiky měření, lepšího označování dat a nástrojů pro dosažení globálního cíle udržitelného rozvoje **snížit plýtvání potravinami do roku 2030 o polovinu**,
- **vytváření norem kvality druhotných surovin** za účelem zvýšení důvěry hospodářských subjektů v jednotný trh,
- **opatření pracovního plánu pro ekodesign**, která kromě energetické účinnosti **prosazují i opravitelnost, trvanlivost a recyklovatelnost výrobků**,

- **revidované nařízení o hnojivech**, jež má za cíl usnadnit uznávání organických hnojiv a hnojiv na bázi odpadů na jednotném trhu a podpořit úlohu bioživin,
- **strategie pro plasty v oběhovém hospodářství**, která se zabývá otázkami recyklovatelnosti, biologické rozložitelnosti, přítomnosti nebezpečných látek v plastech a globálním cílem udržitelného rozvoje výrazně omezit odpad znečišťující moře,
- **řada opatření pro opětovné využívání vody** včetně legislativního návrhu týkajícího se minimálních požadavků na opětovné využití odpadních vod,
- **financování** ve výši více než **650 milionů EUR** v rámci programu Horizont 2020 a **5,5 miliardy EUR** ze strukturálních fondů,

Zelená dohoda pro Evropu – březen 2022

- Akční plán pro oběhové hospodářství- **Komise navrhuje nová pravidla podle kterých by téměř veškeré fyzické zboží na trhu EU by mělo být v průběhu celého svého životního cyklu šetrnější k životnímu prostředí, výrazněji oběhové a energeticky účinnější, a to od návrhu až po každodenní používání, odstranění a nové využívání.**

Navrhování udržitelnějších, více oběhových a energeticky účinnějších výrobků - 2022

Mezi požadavky na ekodesign budou dle potřeb kategorií výrobků, které mají být regulovány, patřit:

- trvanlivost, spolehlivost, opětovná použitelnost, modernizovatelnost, opravitelnost, snadnost údržby a renovace výrobku,
- omezení přítomnosti látek, které brání oběhovosti výrobků a materiálů,
- spotřeba energie nebo energetická účinnost výrobků,
- využívání zdrojů nebo účinné využívání zdrojů u výrobků,
- minimální obsah recyklovaných materiálů ve výrobcích,
- snadnost demontáže, repasování a recyklace výrobků a materiálů,
- dopad výrobků na životní prostředí během životního cyklu, včetně jejich uhlíkové a environmentální stopy,
- předcházení vzniku a omezování odpadů, včetně obalových odpadů.

Navrhování udržitelnějších, více oběhových a energeticky účinnějších výrobků - 2022

- **Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků EU** umožní stanovit požadavky na označování, například pokud jde o opravitelnost výrobků. Nové energetické štítky EU budou prostřednictvím doplňujících informací obsahovat aspekty oběhivosti, například index opravitelnosti. U jiných výrobků budou tyto informace uvedeny na štítku dle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků.
- **Zastavení likvidace neprodaného spotřebního zboží.** Navrhované nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků obsahuje opatření s cílem předcházet a zastavit likvidaci neprodaného spotřebního zboží. Jako první krok budou muset velké podniky, které vyřazují neprodané výrobky, zveřejňovat množství výrobků, které ročně vyřadí, uvést důvody pro takto vyřazená množství a informace o množství vyřazených výrobků odeslaných k opětovnému použití, repasování, recyklaci, energetickému využití a likvidaci v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady. Nařízení rovněž umožní zcela zakázat likvidaci neprodaných výrobků v závislosti na kategoriích výrobků, které mají být předmětem regulace.

Navrhování udržitelnějších, více oběhových a energeticky účinnějších výrobků - 2022

- **Podpora a nákup udržitelnějších výrobků**

Cílem nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků je zvýšit váhu veřejných výdajů za účelem zvýšení poptávky po výrobcích, které jsou udržitelnější z hlediska životního prostředí, a to stanovením povinných kritérií pro zadávání veřejných zakázek na tyto výrobky, případně s využitím stávajících dobrovolných kritérií. To znamená, že zadavatelé budou povinni používat k nákupu konkrétních skupin výrobků pro zelené veřejné zakázky.

- **Meziodvětvový přístup k udržitelným výrobkům**

Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků je koncipováno tak, aby bylo soudržné a sladěné se stávajícími a budoucími odvětvovými právními předpisy a politikami. Jakmile bude tento rámec zaveden, budou požadavky na výrobky realizovány na základě víceletých pracovních plánů. To Komisi umožní pečlivě posoudit, kde je regulační opatření nejvíce zapotřebí.

Vytvoření nových pravidel EU pro jednotlivé výrobky: příklad textilních výrobků, spotřební elektroniky

Doplnění stávajících pravidel EU pro jednotlivé výrobky: příklad stavebních výrobků, baterií, obalů a chemických látek

- **Metoda ekodesignu:** plánování, konzultace, spoluvytváření
- **Oběhové obchodní modely**
- **Posílení postavení spotřebitelů a jejich ochrana**
- **Vedoucí postavení v agendě udržitelných a oběhových výrobků a obchodních modelů na celosvětové úrovni**

Balíček k oběhovému hospodářství 2018 – strategie EU pro plasty

- ✓ **Strategie EU pro plasty v oběhovém hospodářství – hlavní opatření**
 - ✓ Do roku 2030 lze všechny plastové obaly uvedené na trh EU buď opětovně použít, nebo recyklovat nákladově efektivním způsobem.
 - ✓ Zlepšení designu výrobků.
 - ✓ Zvýšení množství recyklovaných materiálů.
 - ✓ Zlepšení odděleného sběru plastového odpadu.
 - ✓ **Omezení jednorázových plastů.**
 - ✓ Omezení plastových odpadů v mořích.
 - ✓ Kompostovatelné a biologicky rozložitelné plasty.
 - ✓ Omezení mikroplastů.
 - ✓ Podpora investic.
 - ✓ Celosvětová opatření.

Směrnice EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2019/904 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí

- ✓ **Povinnosti pro výrobce (EPR):** Výrobci se budou podílet na nákladech spojených s nakládáním s odpady a úklidem a také s osvětovými opatřeními, pokud jde o **nádoby na potraviny, sáčky a obaly (např. od bramborových lupínků a cukrovinek), nápojové obaly a kelímky, tabákové výrobky s filtry (např. cigaretové nedopalky), vlhčené ubrousky, balonky a lehké plastové tašky.**
- ✓ **Cíle v oblasti sběru:** Členské státy budou povinny **do roku 2025 zajistit sběr 90 % jednorázových plastových lahví od nápojů.**
- ✓ **Požadavky na označování:** Některé produkty budou muset mít jasné a standardizované označení, které obsahuje informace o tom, jak se má odpad odstraňovat, o negativním dopadu výrobků na životní prostředí a o přítomnosti plastů v nich. **Jedná se o hygienické vložky, vlhčené ubrousky a balonky.**

Směrnice EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2019/904 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí

- ✓ **Zákaz některých plastových výrobků**: Pokud existují dostupné a cenově přijatelné alternativy, bude prodej plastových výrobků na jedno použití zakázán.
- ✓ Zákaz se bude vztahovat na plastové vatové tyčinky, příbory, talíře, brčka, míchátko a tyčky k balonkům, které budou muset být vyrobeny výlučně z udržitelnějších materiálů. Nápojové obaly na jedno použití obsahující plasty budou na trhu povoleny pouze v případě, že jejich uzávěry a víčka zůstanou připevněny k nádobě.
- ✓ **Cíle snížení spotřeby**: Členské státy budou muset omezit používání plastových nádob na potraviny a nápojových kelímků. Mohou například stanovit vnitrostátní cíle pro snižování spotřeby, poskytovat v místě prodeje alternativní produkty nebo zajistit, aby plastové výrobky na jedno použití nebyly nabízeny bezplatně.

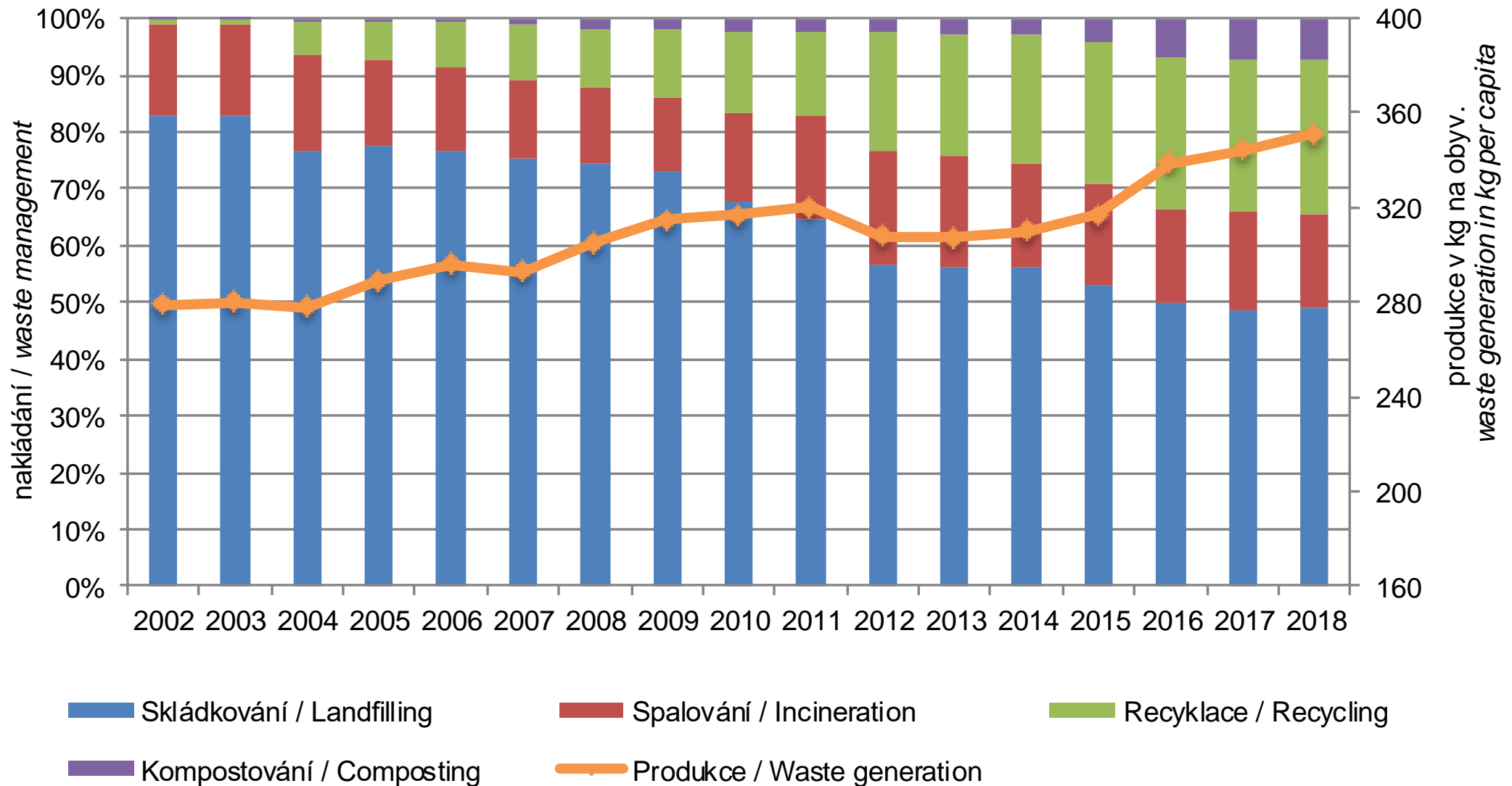

Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“

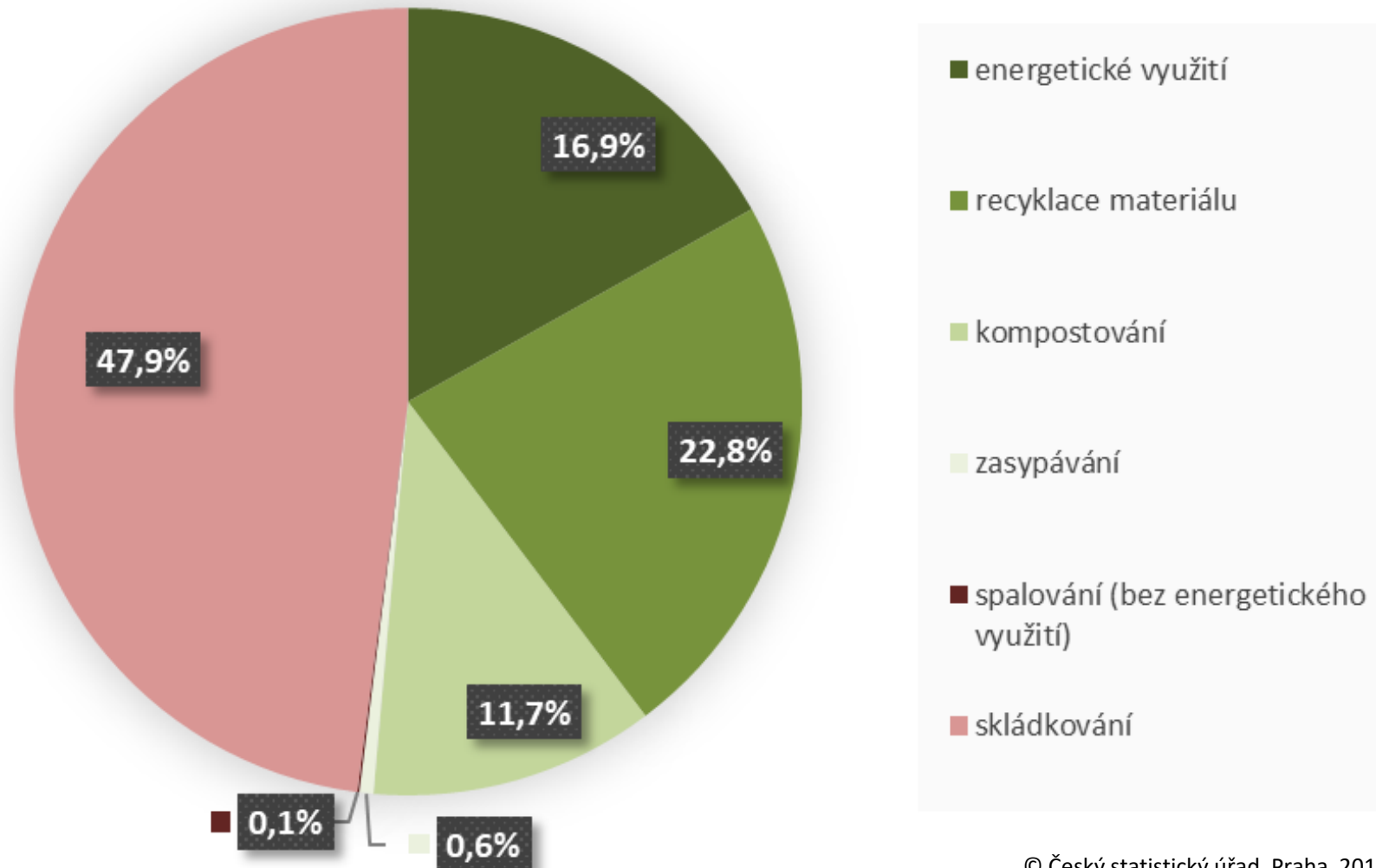
- **V rámci zavádění recyklačních technologií není dosud možným rizikům pro zdraví věnovaná patřičná pozornost a to jak při třídění odpadů, tak při vlastní technologii recyklace tak hodnocení recyklovaných výrobků.**

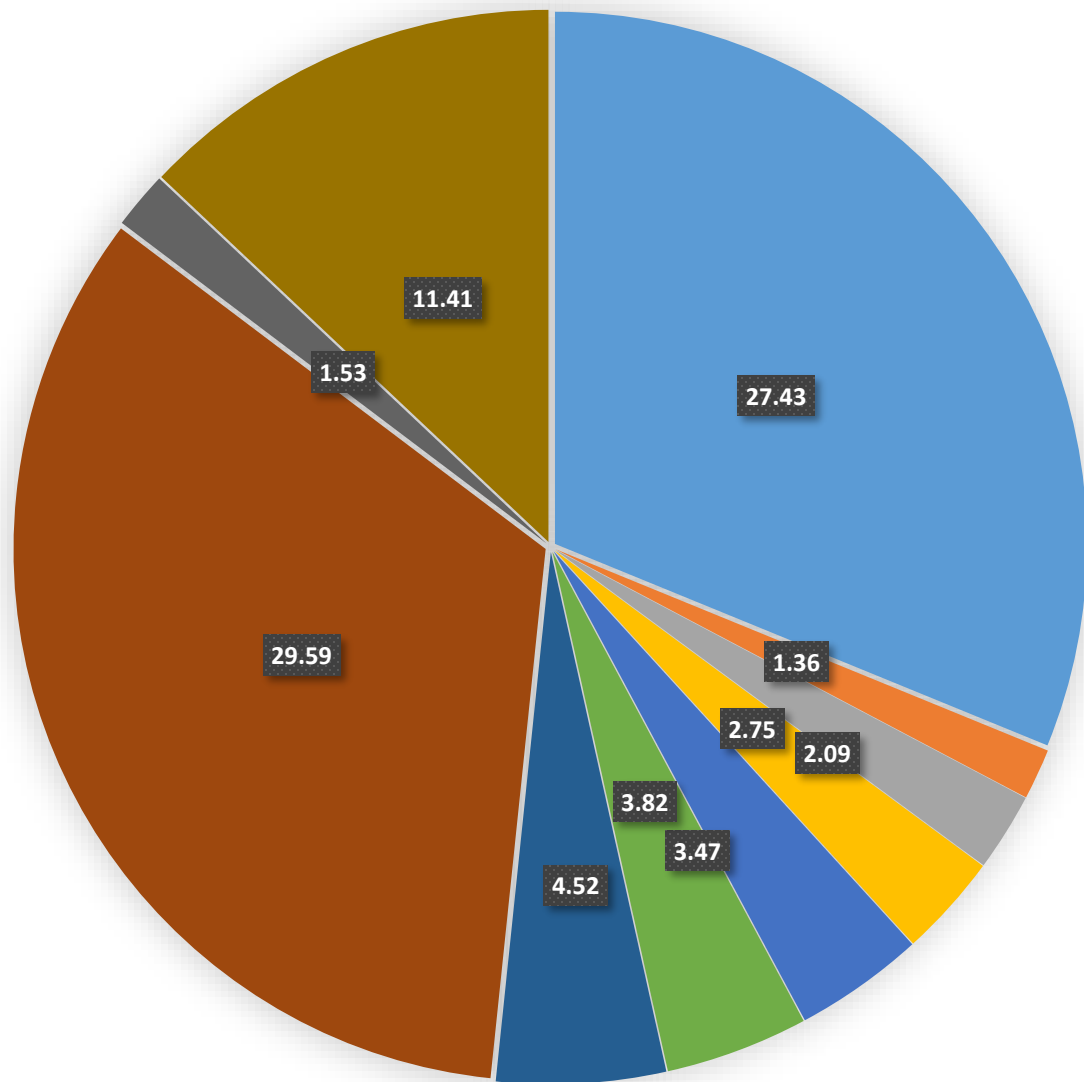
Nakládání s komunálním odpadem v ČR 2002 - 2018 (%)

Nakládání s komunálním odpadem v ČR 2019

Struktura materiálového využití odpadů za rok 2019 v ČR [%]

- Využití odpadů na povrchu terénu s výjimkou využití odpadů na skládce
- Využití odpadů na rekultivace skládek
- Ukládání odpadů jako technologický materiál na zajištění skládky
- Kompostování
- Využití odpadu způsobem obdobným jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie
- Získání/regenerace organických látek, které se nepoužívají jako rozpouštědla (včetně kompostování a dalších biologických procesů)
- Recyklace/znovuzískání kovů a kovových sloučenin
- Recyklace/znovuzískání ostatních anorganických materiálů
- Využití odpadů, které vznikly aplikací některého z postupů uvedených pod označením R1 až R10
- Předúprava odpadů k aplikaci některého z postupů uvedených pod označením R1 až R11

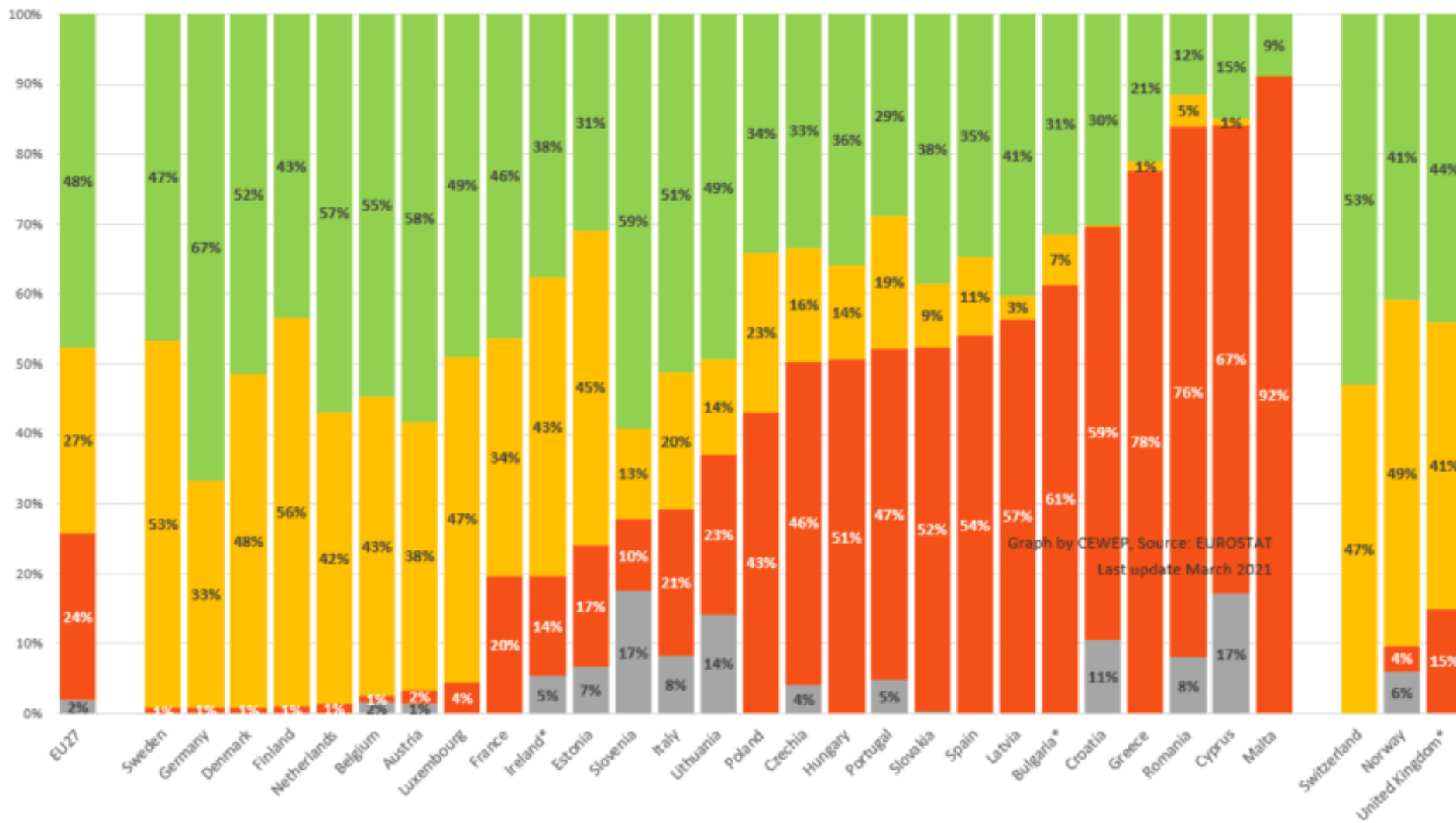

Nakládání s komunálním odpadem v EU 2019

Municipal waste treatment in 2019

EU 27 + Switzerland, Norway and the UK

Graph by CEWEP, Source: EUROSTAT
Last update March 2021

Percentages are calculated based on the municipal waste reported as generated in the country

*: 2018 data (last available)

Odpadové hospodářství

- **Vysoká míra skládkování komunálních odpadů a nízká míra recyklace komunálních odpadů.**
- **Vysoká míra využití stavebních odpadů. Nutná orientace na efektivnější využití stavebních materiálů.**
- **Nedostatečný odklon biologicky rozložitelných odpadů ze směsného komunálního odpadu a ze skládek.**
- **Nedostatečná úroveň předcházení vzniku odpadů.**
- **Nedostatečná recyklace výrobků s obsahem kritických surovin.**
- **Značná produkce potravinových odpadů.**
- **Nutnost změnit legislativní nastavení v oblasti odpadového hospodářství směrem k podpoře prevence a recyklace odpadů.**

Odpady v oběhovém hospodářství

Ke klíčovým prvkům revidovaného návrhu týkajícího se odpadu patří:

- společný unijní **cíl recyklovat 65 % komunálního odpadu** do roku 2030,
- společný unijní **cíl recyklovat 75 % obalových odpadů** do roku 2030,
- závazný cíl **snížit skládkování na 10 % objemu** veškerého odpadu do roku 2035,
- zákaz skládkování odpadu, který pochází z odděleného sběru,

Cíle odpadového hospodářství

Recyklace komunálních odpadů

Do roku 2025 minimálně na 55% z celkové hmotnosti KO

Do roku 2030 minimálně na 60%

Do roku 2035 minimálně na 65%

Skládkování KO

Do 2030 zákaz skládkování využitelných odpadů (§40)

Do roku 2035 nejvýše 10% skládkovaných KO

Energetické využití KO

Do roku 2035 nejvýše 25 % energetické využívání KO z celkové hmotnosti KO vyprodukovaných v ČR

Pokud bude skládkování nižší než 10%, může být energetické využití úměrně vyšší 11

Cirkulární Česko 2040

- Pro strategický rámec bylo vymezeno 10 hlavních oblastí, které s tématem souvisí:
 - Produkty a design;
 - Průmysl, suroviny, stavebnictví a energetika;
 - Bioekonomika a potraviny;
 - Spotřeba a spotřebitelé;
 - **Odpadové hospodářství;**
 - Voda;
 - Výzkum, vývoj a inovace;
 - Vzdělávání a znalosti;
 - Ekonomické nástroje;
 - Cirkulární města a infrastruktura.

Strategický rámec cirkulární ekonomiky České republiky 2040 – Karta odpadového hospodářství

- **Karta odpadového hospodářství - obsahuje, aktivity, úkoly, garanty, spolupracující subjekty, termíny plnění a indikátory.**
- **Cirkulární ekonomiku je potřeba řešit jako součást transformace celé společnosti včetně identifikace a regulace negativních dopadů na zdraví, lepší informovanosti o materiálech a komponentech obsažených v recyklovaných materiálech i podpory výzkumu tam, kde existují významné mezery, zejména oblastí týkající se identifikovaných potenciálních dopadů na zdraví.**
- **MZ prostřednictvím SZU požádalo do zapojení v aktivitách, které mohou ovlivnit zdraví populace**

6. Ministerská konference o životním prostředí a zdraví z roku WHO Ostrava 2017

Nakládání s odpady je náročný proces ve všech evropských zemích s významnými důsledky pro lidské zdraví a pohodu, ochranu životního prostředí, udržitelnost a ekonomiku. Vzhledem k významu oběhovému hospodářství byl odpad zařazen mezi témata této konference.

- Zdravotní dopady při odstraňování odpadu mohou být významné.
- Moderní technologie pro nakládání s odpady mohou výrazně snížit škodlivé emise a vystavení člověka nebezpečným látkám, v mnoha případech přetrvává používání zařízení staré generace, a co je horší, dochází k neoficiálnímu nekontrolovanému odstranění odpadů.
- Současně některé technologie při recyklaci mohou být zdrojem rizik pro veřejné zdraví i zdraví pro zaměstnance.

Oběhové hospodářství a zdraví

- **Cirkulární ekonomiku je potřeba řešit jako součást transformace celé společnosti.**
- **Zdravotní důsledky/dopady oběhového hospodářství.**

Hodnocení zdravotních dopadů oběhového hospodářství se zaměřuje na přímé účinky činností nakládání s odpady (skládkování, recyklace atd.), ale úplná implementace širší definice oběhového hospodářství může mít potenciálně významné nepřímé účinky na zdraví, které vyplývají například ze změn dopadů na životní prostředí plynoucích z těžby, výroby, mobility a spotřeby.

Oběhové hospodářství a zdraví

- Koncepce oběhového hospodářství nabízí cestu k udržitelnému růstu, dobrému zdraví, pracovním místům při zachování životního prostředí a jeho přírodních zdrojů. Je předpoklad, že změna z lineární ekonomiky k oběhovému hospodářství významně podpoří dosažení cílů udržitelného rozvoje (SDG), zejména SDG 12 o odpovědné spotřebě a výrobě.
- **Zatímco důsledky týkající se skládkování a spalování odpadů s odkazem na zařízení na zpracování odpadů, které se obvykle používají v západní Evropě jsou známé.**
- **Postupy, které vedou k cílům jako jsou: omezování vzniku odpadu, jeho opětovné využití a recyklaci nejsou dostatečně zhodnoceny z hlediska zdravotních rizik.**

WHO Oběhové hospodářství a zdraví

- **WHO v roce 2018 vydalo zprávu**, která usiluje o to, aby se tento nedostatek začal řešit. Měly by být vytvořeny podmínky pro další rozvoj politiky, posuzování potřeb výzkumu a zapojení zúčastněných stran do klíčových důsledků přechodu k oběhovému hospodářství pro zdraví.
- **Ukazuje se, že přechod na oběhové hospodářství představuje významnou příležitost k dosažení významných přínosů pro zdraví, ale také existují rizika nepříznivých a nezamýšlených účinků na zdraví, například v procesech, které zahrnují například nebezpečné materiály.**
- **Na základě realizace přechodu EU k oběhovému hospodářství vyzvalo WHO všechny státy i zapojené účastníky k nutnosti řešení problematiky možných zdravotních rizik i benefitů v tomto procesu.**

**World Health
Organization**

REGIONAL OFFICE FOR **Europe**

CIRCULAR ECONOMY AND HEALTH: OPPORTUNITIES AND RISKS

Publications WHO Regional Office for Europe
United Nations City, Marmorvej 51 DK-2100
Copenhagen Ø, Denmark
(<http://www.euro.who.int/pubrequest>).

Problematika zdravotních rizik v rámci OH v ČR

- **V ČR dosud nejsou dostupná data pro posouzení zdravotních rizik pro obecnou populaci či jednotlivé populační skupiny, které přicházejí jednak do kontaktu s výrobky z recyklovaných materiálů nebo jsou vystaveny biologickým, chemickým a fyzikálním vlivům pracovního prostředí při zpracování odpadů**
- **Problematika zdraví týkající se recyklovaných výrobků určených pro styk s potravinami a pokrmy, hračky a výrobky pro děti, povrchy a zařízení dětských a sportovních hřišť, včetně vybavení mateřských škol či obdobných školských zařízení a sportovišť a další nové aplikace nejsou dosud dostatečně známé.**
- **Absence relevantních údajů, jejichž analýzou by bylo možné vyhodnotit, zda a v jaké míře jsou obyvatelé, zejména děti a mladiství, exponováni toxickými látkami, představuje zvláště závažný problém.** Seriózní a validní informace o tom, jak jsou exponováni uživatelé či spotřebitelé uvolňovanými toxickými látkami a zda expozice je takové míře, aby nedošlo k negativnímu ohrožení jejich zdraví, dosud chybí. **Většina toxických látek se v recyklátech nesleduje ani nejsou stanoveny limity pro jejich bezpečné užívání.**
- **Není bráno v úvahu riziko infekčnosti, které vzniká při nesystematických převozech odpadů na velké vzdálenosti k odstranění.** Nejsou podporovány technologie úpravy odpadů, které by odstranily infekční agens, a tím významné snížení rizika pro celý cyklus nakládání s těmito odpady, tak jak s běžné ve státech EU.

Kompetence ministerstva zdravotnictví – zákon o odpadech

- § 132

Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví vykonává kontrolu na úseku státní správy vykonávané podle tohoto zákona v oblasti ochrany veřejného zdraví při nakládání s odpady;

- kontroluje, jak správní orgány vykonávající státní správu na úseku odpadového hospodářství dodržují ustanovení tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení v oblasti ochrany veřejného zdraví při nakládání s odpady.

Kompetence hygienické služby - zákon o odpadech

- § 133

Krajská hygienická stanice

Krajská hygienická stanice

a) vydává závazné stanovisko v řízení o vydání povolení, **že movitá věc přestává být odpadem** podle § 10 odst. 1, a v řízení o změně nebo zrušení tohoto povolení, vždy když se změna nebo důvod zrušení týkají oblastí ochrany veřejného zdraví; **v závazném stanovisku může stanovit podmínky k zajištění ochrany zdraví lidí,**

b) vydává **závazné stanovisko v řízení o vydání povolení provozu zařízení podle § 21 odst. 2 a** v řízení o změně nebo zrušení tohoto povolení, vždy když se změna nebo důvod zrušení týkají oblasti ochrany veřejného zdraví; **v závazném stanovisku může stanovit podmínky k zajištění ochrany zdraví lidí,**

c) **spolupracuje s ostatními správními úřady v oblasti ochrany veřejného zdraví při nakládání s odpady a**

d) **provádí kontrolu provozu zařízení určených pro nakládání s odpady z hlediska dodržování podmínek provozu vázaných na ochranu zdraví lidí a minimalizaci zdravotních rizik uvedených v provozním řádu.**

Postavení hygienické služby v kontextu s oběhovým hospodářstvím

- **Nové přístupy k hodnocení rizik u nových technologií pro předcházení, využití a odstranění odpadů**
- **Sjednocení postupu z hlediska posuzování rizik**
- **Sjednotit kritéria posuzování recyklátu z hlediska možného ovlivnění zdraví**
- **Při posuzování zapojit více odborných pracovníků a vytvořit větší spolupráci mezi obory hygieny**
- **Vytvořit podmínky pro jednotné metodiky a konzultační dny**

